

něž odkazuje odst. 5. slovy »kdo se dopustí podle předcházejících ustanovení zanedbání povinné péče«. V odst. 3. pak jest vysloveno, že rozšiřovatel spisu trestného obsahu — t. j. vzhledem na odst. 1 tiskopisu, jehož obsah tvoří skutkovou podstatu zločinu nebo přečinu — jest zodpovědný za zanedbání povinné péče zejména, stalo-li se rozšiřování způsobem v zákoně zakázaným (§ 23). Stížnost ovšem popírá, že tu byl obsah takového rázu jakož i, že stěžovatelé jednali nedbale. Než ona námitka jest provedena jedinou větou, že objektivním obsahem těchto letáků nemohl býti spáchán přečin ve smyslu § 14 odst. 1 zákona na ochranu republiky (který byl napadeným rozsudkem v něm shledán), poněvadž objektivně vzato není v letáku splněna skutková podstata § 14, odst. 1 cit. zákona. Neuvádějíc, který zákonný znak tohoto přečinu není tím, co rozsudek o smyslu, významu, obsahu a účelu myšlének letákem projevených zjišťuje, opodstatněn a ze kterých právních úvah tak soudí, staví stížnost prostě svůj úsudek proti úsudku nalézacího soudu, aniž však — jak na ní bylo podle § 285 tr. ř. a § 1 čís. 2 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. na rok 1878 — jednotlivě, jasně a určitě naznačuje okolnost, která zakládá důvod zmatečnosti, takže jest ji v tomto směru, po stránce objektivní pokládati za vůbec neprovedenou. Po stránce subjektivní, ve vývodech, dokazujících, že stěžovatelé nejednali nedbale, přehlíží stížnost, že zákon sám vymezuje pojem nedbalosti rozšiřovatelů tím, že v odst. 3 uvádí různá jednání, za která zodpovídá rozšiřovatel jako za nedbalost, a mezi nimi zejména i protizákonný, § 23 zakázaný způsob rozšiřování. Zřejmě stojí zákon na stanovisku, že by byl rozšiřovatel, kdyby byl — šetře předpisu § 23 — žádal o povolení k rozšiřování tiskopisů, jež by byl musel současně se žádostí předložit, poučen o trestnosti obsahu tiskopisů, k jejichž rozšiřování by pak ovšem povolení uděleno nebylo, a že rozšiřovatel opomenutím oné žádosti zanedbal prostředek k poznání protiprávního směru tiskopisů jím rozšiřovaných. Shledává-li však zákon nedbalost zakládající zodpovědnost pachatelovu již v pouhé skutečnosti protizákonného způsobu rozšiřování, nezáleží na okolnostech stížností zdůrazňovaných, že stěžovatelé neznali obsah tiskopisů, že je nečetli, že nevěděli o zákazu jich rozšiřování, ba ani o jejich zabavení, že tu nebyly ani jiné okolnosti, z nichž mohli při náležité úvaze seznati, že jde o tiskopisy s obsahem protiprávním a trestným.

Čís. 3526.

Pojmenování někoho na listu jako redaktora musí býti projevem vůle osoby pojmenované (§ 10 zákona o tisku).

Za porušení povinností odpovědného redaktora nezodpovídá, kdo sice byl oznámen politickému úřadu jako odpovědný redaktor a uveden na periodickém tiskopisu jako takový, avšak o celém tomto postupu ve skutečnosti vůbec nic nevěděl, na něm neměl účasti ani jej dodatečně neschválil.

Předpoklady, za kterých někdo ručí za obsah periodického tiskopisu,

jsou v § 1 tisk. nov. přesně uvedeny. Zákon nezná zavinění, záležející v tom, že někdo, nemaje účasti na uveřejnění článku, dodatečně jeho obsah schvaluje.

(Rozh. ze dne 20. června 1929, Zm I 674/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 10. října 1928, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488 a 491 tr. zák. pokud se týče podle § 1 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost napadá rozsudek kmetského soudu, pokud sprostil obžalovaného z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti, z důvodu, že »obžalovaný bez svého vědomí na periodickém tiskopisu, v němž byl uveřejněn závadný článek, byl uveden jako zodpovědný redaktor, že též bez svého vědomí a souhlasu jako takový byl oznámen politickým úřadům, a že ho proto nemůže stíhati trestní zodpovědnost za obsah tohoto tiskopisu«. Zmateční stížnost především poukazuje k »nebezpečí a k nejistotě, kterým by byl vydán veřejný život a tisk, kdyby nemohl býti stíhán za trestné činy, kdo veřejně úřadu jakož i na kolportovaném časopisu jako zodpovědný redaktor figuruje«. Leč této námitce, již stížnost napadá sprostňující výrok s hlediska hmotněprávního podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., nelze přisvědčiti. Jestliž zásadou, ovládající trestní zákon (§ 1 a 238 tr. zák.), že zodpovědnost podle trestního zákona předpokládá zavinění pachatele. Zásada ta platí bez výjimky pro celý obor trestního práva, tedy i pro zodpovědnost obžalovaného v souzeném případě. A tu sluší plně souhlasiti s právním názorem prvního soudu, neboť bylo by skutečně naprosto nemyslitelným a nemožným, poháněti k zodpovědnosti pro porušení povinnosti zodpovědného redaktora někoho, kdo sice byl oznámen politickému úřadu jako zodpovědný redaktor a uveden na periodickém tiskopisu jako takový, avšak o celém tomto postupu ve skutečnosti vůbec nic nevěděl, na něm neměl účasti a ani dodatečně snad neschválil tento svémocný postup výslovně nebo mlčky — na příklad faktickým vykonáváním redaktorských úkolů, ba naopak, jak bylo zjištěno v souzeném případě, když se mu redaktorství nabízelo, důrazně a rozhodně to odmítl. Když pak přes toto ohrazení byl obžalovaný bez svého vědomí za svými zády jako zodpovědný redaktor osobou jinou příslušnému úřadu oznámen a na prvním čísle listu proti své vůli též uveden, nelze z tohoto jednání osoby třetí, na němž obžalovaný neměl s hlediska trestního zákona stíhatelné účasti, vyvozovati pro obžalovaného nepříznivé důsledky. Tento názor jest uznán naukou v Lisztově »Oesterreichisches Pressrecht« na str. 243, jakož i v judikatuře, jako na příklad v rozhodnutí čís. 1750 sb. n. s., kde se zdůrazňuje, že

zodpovědným redaktorem jest osoba, která, jsouc na listě takto pojmenována, projevuje proti veřejnosti a úřadům, že rozhoduje platně o obsahu periodického tiskopisu, z čehož vyplývá, že pojmenování na listu musí býti projevem vůle osoby pojmenované, a nelze proto přisvědčiti zmateční stížnosti, pokud zastává opačný názor právní.

Zmateční stížnost hledí těžiti z toho, že obžalovaným byl nabídnut důkaz pravdy o obsahu závadného článku, zdůrazňujíc, že nesměl nabízet tento důkaz, když se cítil jistým, že za čin neručí, a že alespoň svá tvrzení ohledně pravdivosti zprávy nesměl učiniti bez výhrady a podmínky. Leč právě zmateční stížnost přehlíží, že obžalovaný nenastoupil důkaz pravdy bezpodmínečně, nýbrž že v podání obsahujícím jeho obhajobu, předem odmítl veškeru zodpovědnost za obsah časopisu, poněvadž jeho redaktorem nebyl a byl jako takový na listu jednou uveden bez svého vědomí a neprávem, a teprve v druhé řadě navrhl v tomto podání výslech různých svědků o pravdivosti článku. Již z tohoto způsobu obhajoby vysvítá lichost námitky stížnosti a sluší přisvědčiti názoru prvního soudu, že tu zřejmě šlo o opatrnost obžalovaného, jenž, dostav výzvu soudu podle § 10 tiskové novely, nabídl i důkaz pravdy, by se ho pro všechny možné případy nezbavil. Zmateční stížnost se ovšem též domnívá, že se obžalovaný, nastoupiv důkaz pravdy, ztotožňoval s obsahem článku, a že jest proto i plně za něj zodpovědným. Leč předpoklady, za kterých někdo ručí za obsah periodického tiskopisu, jsou v § 1 tiskové novely přesně uvedeny. Zákon nezná zavinění, záležející v tom, že někdo, nemaje účasti na uveřejnění článku, dodatečně jeho obsah schvaluje. Za to, že se snad obžalovaný ztotožňoval s obsahem jiným způsobem, než nastoupením důkazu pravdy, neručil by podle § 1 tiskové novely; takové jednání zakládalo by po případě samostatný delikt, leč v tom směru nebyla podána obžaloba a nemohl proto kmetický soud ani o tom rozhodovati.

Čís. 3527.

Podle § 23 zák. čís. 124/1924 přísluší vydavateli a vlastníku periodického tiskopisu opravné prostředky věcným obsahem a formální úpravou stejné jako obžalovanému; jest mu podle § 284 odst. první tr. ř. opověděti zmateční stížnost do tří dnů po jeho uvědomění o rozsudku a podle § 285 odst. první tr. ř. provésti ji do 8 dnů po ohlášení i tehdy, byl-li mu doručen nežádáný opis rozsudku z moci úřední.

(Rozh. ze dne 20. června 1929, Zm I 187/29-1.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací, vyslechnuv generálního prokurátora, zamítl v neveřejném sedění stížnost vydavatele a vlastníka periodického tiskopisu »L.« do usnesení krajského soudu trestního v Praze ze dne 16. května 1929, jímž byla zamítnuta jeho zmateční stížnost proti rozsudku zemského trestního soudu v Praze jako soudu kmetického z 21. listopadu 1928, v trestní věci Josefa V-e pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 491 tr. zák.